

[Hastrup.]

for den kommende løsning. Disse retningslinjer fremgår af flertallets bemærkninger i udvalgets betænkning.

Udvalget har fået forelagt forskellige forslag, der alle har understreget nødvendigheden af en normalisering af lejeområdet. Nogle af disse forslag går ud på en pludselig ophævelse af huslejestoppet, ledsaget af forskellige former for afbalancerende foranstaltninger. Ideen i disse forslag har været at give lejerne sådanne kompensationer, at de fik mulighed for at tage den beskyttelse, som huslejestoppet yder dem, med sig, når de flyttede fra én bolig til en anden. Man har hermed ment at kunne fremme bevægeligheden på boligmarkedet, og det er muligt, at noget sådant ville blive resultatet, såfremt man gennemførte en ordning af den nævnte art.

Hvad enten kompensationerne skulle praktiseres i form af en huslejeafgift, der indbetales til kommunekontoret, som derefter atter skulle udbetale huslejetilskud til de samme lejere, som erlægger afgiften, eller i form af den stærkt omtalte og meget fantasifulde pantebrevsordning, må det imidlertid siges, at konsekvenserne ville blive temmelig uoverskuelige. Ordningerne ville dels medføre en betydelig og vanskelig administration, dels fremkalde en ny ulighed, som navnlig ville give sig udslag i, at vi efterhånden fik en sådan tilstand, at så at sige ikke 2 familier her i landet kom til at betale samme husleje for lejligheder af samme størrelse, kvalitet, alder og beliggenhed.

Udvalgets flertal har ikke afskåret sig fra en yderligere drøftelse af disse ideer; men det er mit indtryk, at ingen for alvor tør gå i brechen for dem. Hvis normaliseringen skal tilvejebringes, må der vælges andre og mere hensigtsmæssige metoder.

Jeg må sige, at jeg har aldrig troet, det ville være muligt at løse husleje-problemet ved hjælp af drastiske løsninger, som med ét slag bragte huslejen i den ældre boligmasse op på markedsniveauet. Dertil er dette spørgsmål for kompliceret. Der er mange hensyn, som man muligvis kan tilsidesætte, når man sidder ved et skrivebord og arbejder med disse ting, men som man ikke kommer uden om, når man møder dem i det virkelige liv. Der er

hensynet til lejerne. Trygheden i boligforholdet er noget fundamentalt, og ønsket om denne tryghed må respekteres; vi kan ikke foretage os noget, som sætter folk på gaden. Der er hensynet til den omstændighed, at boligmassen har en broget og uensartet sammensætning; lejereguleringen bør derfor foretages under hensyn til de enkelte boligers beskaffenhed, og vi er i udvalget blevet stillet over for eksempler på, at selv en meget lav husleje kan ligge i overkanten af, hvad det er rimeligt at betale.

Der er også hensynet til de økonomiske virkninger. Boligudgiftens indvirkning på reguleringspristallet spiller her en rolle, som må tages i betragtning, ligesom en pludselig ophævelse af huslejerestriktionerne enten kunne få uheldige følger for obligationsmarkedet eller, hvis man ønskede at undgå dette, fremkalde indgreb i ejendomsretten, som kunne få vidtrækkende principiel betydning.

Udvalgets flertal er derfor nået til det resultat, at normaliseringen må gennemføres på den måde, at der gives adgang til gradvise lejeforhøjelser i bestående lejemål og fortsat adgang til procentvise forhøjelser ved genudlejning. Der kan endvidere blive tale om at ophæve huslejestoppet i geografiske områder, efterhånden som boligsituationen gør det muligt.

Ad disse 3 veje kan man gradvis normalisere boligområdet; men det forudsættes, at lejereguleringen afpasses efter boligernes beskaffenhed, at de nuværende boligstøtteordninger ændres, så familier med børn og lave indtægter får rimelig mulighed for at skaffe sig en bolig, der svarer til deres økonomi, at normaliseringen foregår under huslejenævnenes kontrol, og at opsigelsesforbuddet bevares.

Jeg skal vel vogte mig for at spænde forventningerne for højt til det påtænkte udvalgs videre arbejde med en reform efter disse retningslinjer. Det må erkendes, at retningslinjerne på mange punkter er meget bredt formuleret og åbner mulighed for fortolkninger, der kan skabe betydelige vanskeligheder. Det er imidlertid mit indtryk, at repræsentanter for de 4 partier, der tilslutter sig betænkningen, er enige om, at målet må være et frit boligmarked, tilvejebragt på en sådan måde, at der